

การศึกษาความเป็นไปได้ของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

THE FEASIBILITY STUDY OF EFFECTIVENESS ON COLLECTING VALUE ADDED TAX FULL RATE OF THAI GOVERNMENT

วรวัชร โสตรัตนพันธ์

Worrawat Sortthiruttanaphun

สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทร 0-8319-46690 อีเมล min_yoyo@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลซึ่งได้รับความน่าเชื่อถือได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเท่ากับ 0.910 ตามที่ 400 ประชาชนไทยเป็นกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบชั้นภูมิ โดยสรุปผลการวิจัยอย่างเป็นระบบผ่านการใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายสภาพส่วนบุคคลของประชาชนและระดับผลกระทบของปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยตัวแปรเพื่อสกัดและจัดกลุ่มคำถามในการได้มาซึ่งตัวแปรอิสระอย่างถูกต้องแม่นยำ รวมทั้งใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนได้รับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตอย่างมากเนื่องจากประชาชนต้องแบกรับภาระภาษีอากรที่เพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันประชาชนให้ความสำคัญต่อระดับรายได้ประชาชาติเนื่องจากสามารถสะท้อนความเป็นอยู่ของประชาชนภายในประเทศได้เป็นอย่างดีหากมีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ขณะที่หน่วยงานทุกภาคส่วนต้องรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มตลอดเวลาด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าค่าครองชีพของประชาชน รายได้ภาษีอากรของภาครัฐ และคุณภาพชีวิตของประชาชนมีอิทธิพลโดยตรงและมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยโดยรวมได้ถึงร้อยละ 72.70 ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยงานทุกภาคส่วนในการวางแผนเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มรวมทั้งภาครัฐควรมีการให้ความรู้และทำความเข้าใจต่อผู้มีส่วนได้เสียเมื่อมีการปรับเปลี่ยนอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ ภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา รัฐบาลไทย

Abstract

The primary objective of this research was to investigate factors impacting the effectiveness on collecting value added tax full rate of Thai government. Questionnaires were the instrument, as the value of reliability was received about 0.910, used for collecting data from 400 Thai people around Thailand as chosen through using stratified sampling. The results were systemically summarized through using descriptive statistics for expounding individual status of Thai people as well as impacting level of related factors from collecting value added tax full rate affecting the effectiveness on collecting value added tax full rate of Thai government including factor analysis was also employed to intercept and classify those questions for obtaining the accurate independent variables while multiple regression analysis and Pearson correlation coefficient were also used for examining research hypothesis in terms of influences and relationships between those independent variables affecting the effectiveness on collecting value added tax full rate of Thai government.

The results discovered that the collection on value added tax full rate much impacted most Thai people, overall. Especially, Thai people have been much impacted in terms of the quality of life due to those people must have the increased tax obligation while the level of national income was given the importance to reflect the domestic people well-being when there has been the change of value added tax rate and leading to all parts must also deal with the change of value added tax rate in all the time. Furthermore, another result revealed that living costs and life quality of Thai people and government tax income have exactly had the direct influence and positive relationship to the effectiveness on collecting value added tax full rate of Thai government at the level of significance 0.01. While those independent variables aforementioned have totally influenced to approximately predict the effectiveness on collecting value added tax full rate of Thai government about 72.70%. The result of this research can be applied to determine and deliver the suggestion toward all parts of related parties for planning value added tax including government should give the knowledge to related stakeholders when there has been the change of value added tax, unavoidably.

Keywords : Effectiveness, Value Added Tax Full Rate, Thai Government

ความสำคัญของปัญหา

การขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้านนั้น รัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมากจึงมีความจำเป็นที่ต้องเก็บภาษีซึ่งถือเป็นรายรับของรัฐบาล (Okoli, 2015; Onwuchekwa, 2014; สนธยา เรื่องทฤษฎี, 2562) แต่ทว่าไม่สามารถจัดเก็บได้อย่างเพียงพอกับรายจ่ายที่กำหนดไว้ ดังนั้นรัฐบาลจำเป็นต้องใช้นโยบายงบประมาณแบบขาดดุลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมเกิดปัญหาการขาดดุลงบประมาณอย่างมหาศาลและเป็นระยะเวลายาวนาน รัฐบาลจึงอาศัยการออกพันธบัตรและก่อหนี้สาธารณะเพื่อมาจุนเจือในส่วนที่ขาด (เอี่ยมพร พิชัยสนธิ, 2557; พิไล เลิศพงศ์พิรุฬห์, 2556) เป็นเหตุให้รัฐบาลจำเป็นต้องหารายรับเพิ่มขึ้นในอนาคตเพื่อชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยรวมถึงค่าธรรมเนียม

ที่เกี่ยวข้อง และนี่คือสาเหตุหนึ่งที่ประชาชนตั้งข้อสงสัยขึ้นได้ว่าในอนาคตรัฐบาลอาจต้องเพิ่มภาษีที่เรียกเก็บจากประชาชนเพื่อชดเชยรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับสถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศที่อยู่ในสภาวะหดตัวมาเป็นเวลานาน ประชาชนภายในประเทศมีการบริโภคสินค้าและบริการลดลง จึงมีแนวโน้มที่จะทำให้รัฐบาลขาดดุลงบประมาณอย่างต่อเนื่อง จากรายรับของรัฐบาลที่สำคัญที่สุดมาจากรายได้ประเภทภาษีอากรซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลบังคับเก็บจากรายการตามภาษีอากรที่เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดคือ “ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax)” ซึ่งเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการ (Bikas, Bagotyrius, and Jakubauskaite, 2017; สมคิด บางโม, 2560) ปัจจุบันเพื่อเป็นการลดภาระค่าครองชีพของประชาชนจึงลดอัตราภาษีจากเดิมร้อยละ 10 คงเหลืออัตราร้อยละ 7 ดังนั้นหากรัฐบาลใช้นโยบายการคลังด้วยการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราเพื่อเพิ่มรายได้ให้เพียงพอกับรายจ่ายและชดเชยการขาดดุลงบประมาณอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อเนื่องจากต้นทุนทางการเงินประเภทต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการเพิ่มสูงขึ้นทำให้ราคาสินค้าและบริการที่มีความจำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ (สมคิด บางโม, 2560; วลัยพร ชิมศรี, 2556) เพราะผู้ประกอบการผลกำไรภาษีให้แก่ผู้บริโภคลำดับสุดท้าย ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคของประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยจะได้รับผลกระทบมากที่สุด เพราะรายได้นี้ยังคงเดิมแต่รายจ่ายด้านการอุปโภคและบริโภคมีการปรับตัวสูงขึ้น ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นจึงมีความจำเป็นในการทดสอบเพื่ออธิบายถึงการกำหนดนโยบายด้านภาษีอากร หากมีการเพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มให้อยู่ในระดับเต็มอัตราจะมีข้อดีหรือข้อเสียมากกว่ากัน ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงต้องศึกษาความเป็นไปได้ของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย เพื่อที่จะเป็นข้อมูลในการเสนอแนะแก่อนุกรรมการและประชาชนได้รับทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นและนำไปสู่ผลกระทบโดยรวมต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศที่อาจเกิดขึ้นเช่นกัน หากมีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มไปใช้ในอัตราเต็มรูปแบบ

ด้วยภาษีอากรเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของภาครัฐ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยกรมสรรพากรกระทรวงการคลัง ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร (พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร 2481, 2481) ในขณะเดียวกันภาษีอากรที่จัดเก็บได้ รัฐบาลจะนำมาจัดสรรเป็นงบประมาณในการพัฒนาประเทศ ซึ่งประเภทภาษีอากรที่กรมสรรพากรจัดเก็บประกอบด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ (สนธยา เรื่องหิรัญ, 2562; สมคิด บางโม, 2560) ซึ่งปีงบประมาณ 2561 กรมสรรพากรจัดเก็บรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 792,998.55 ล้านบาท จากจำนวนภาษีทั้งหมด 1,915,456.31 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าปีงบประมาณ 2560 จำนวน 50,748.45 ล้านบาท อันเนื่องมาจากการบริโภคปรับตัวดีขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ (กรมสรรพากร, 2561) เมื่อรวมกับผลการจัดเก็บรายได้จากหน่วยงานอื่นแล้ว รัฐบาลมีรายได้สุทธิรวม 2,974,127.00 ล้านบาท ส่วนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 รัฐบาลยังคงดำเนินนโยบายงบประมาณแบบขาดดุลจำนวน 3,000,000.00 ล้านบาท โดยประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน 2,550,000.00 ล้านบาท และกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน 450,000.00 ล้านบาท (สำนักงบประมาณ, 2561) ตามที่รัฐบาลมีหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2562 จำนวน 6,917,357.86 ล้านบาท (สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ, 2562) ส่วนอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของประเทศไทยในปี 2561 มีอัตราอยู่ที่ร้อยละ 1.1 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2562) ฉะนั้นคงปฏิเสธไม่ได้ว่ารายรับของรัฐบาลจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อใช้พัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นเอง

ตามที่รายรับของรัฐบาลส่วนใหญ่มาจากรายได้ซึ่งจัดเก็บจากภาษีอากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นภาษีที่สร้างรายได้ให้รัฐบาลมากที่สุดเพราะเป็นภาษีที่จัดเก็บจากฐานการบริโภค หากรัฐบาลต้องการเพิ่มรายได้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณด้วยนโยบายการเปลี่ยนอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 มาเป็นร้อยละ 10 จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกภายใต้กรอบนโยบายการคลังของรัฐ แต่ทว่ารัฐบาลจำเป็นต้องพิจารณาอย่างระมัดระวังถึงข้อดีข้อเสียในการปรับเปลี่ยนอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวก่อนออกนโยบายการคลังอย่างเป็นทางการ ฉะนั้นการวิจัยนี้จึงจำเป็นต้อง

ศึกษาความเป็นไปได้ของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรากับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ซึ่งผลการวิจัยที่ได้รับจะเป็นข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นองค์ความรู้ให้แก่ประชาชนทั่วไปที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพส่วนบุคคลของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย
2. เพื่อศึกษาระดับผลกระทบของปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย
3. เพื่อศึกษาระดับการให้ความสำคัญของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรากับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

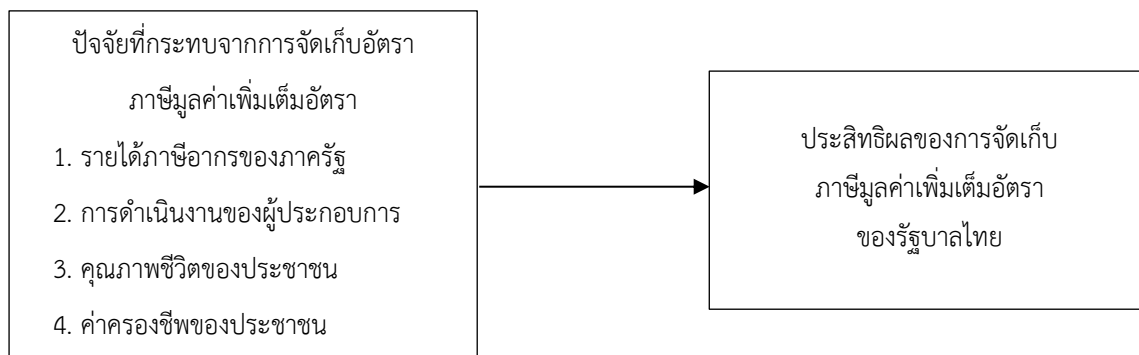
ปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพส่วนบุคคลของประชาชนและผลกระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย โดยมีประชากรของการวิจัย คือ ประชากรไทย จำนวน 66.4 ล้านคน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้มี 400 ราย มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ของประเทศไทย ส่วนระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรไทยในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2563 ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถสกัดปัจจัยตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งประกอบด้วยประกอบด้วยตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา อันได้แก่ รายได้ภาษีอากรของภาครัฐ การดำเนินงานของผู้ประกอบการ คุณภาพชีวิตของประชาชน และค่าครองชีพของประชาชน สำหรับตัวแปรตามจะทดสอบประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ภาวะเงินเฟ้อ นโยบายการคลังของรัฐ และรายได้ประชาชาติ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

รูปภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยไม่ว่าจะมาจากตำรา หนังสือ เอกสาร วารสาร ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการกำหนดขอบเขตของคำถามอย่างชัดเจนในแต่ละตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยในครั้งนี้ หลังจากได้แบบสอบถามฉบับร่างจะนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของข้อความ จากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะที่ได้รับกลับมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องอย่างเหมาะสม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามฉบับร่าง ซึ่งเรียกว่าเครื่องมือในการวิจัยไปขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยจำนวน 3 ท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าวข้างต้นเพื่อวัดความเที่ยงตรงของเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ หลังจากผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรไทยจำนวนมากกว่า 30 รายหรือมากกว่า 10 % ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ทั้งด้านความถูกต้อง (Validity) และด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) เพื่อแสดงถึงการมีความน่าเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อย่างไรก็ตามการเก็บรวบรวมข้อมูลสามารถทำได้ในหลายรูปแบบเพื่อช่วยให้ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลได้เร็วยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อีกทางหนึ่ง โดยใช้ Google form เพื่อจัดเก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ และในขณะเดียวกันผู้วิจัยยังดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองเช่นกัน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่มีทั้งคำถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) ซึ่งจะสะท้อนถึงปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาความเป็นไปได้ของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของประชาชน แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำคัญของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย และคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นในลักษณะข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่กระทบและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ไปยังบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อได้รับหนังสือขอความอนุเคราะห์จึงเข้าพบประชาชนทั่วไปตามที่ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้แล้วเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ตอบแบบสอบถามให้เข้าใจ เพื่ออำนวยความสะดวกตามความเป็นจริงอย่างถูกต้อง ขณะเดียวกันหากเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ ผู้วิจัยจำเป็นต้องอธิบายรายละเอียดอย่างชัดเจนเพื่อชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้คำตอบตามรูปแบบของแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) จากนั้นผู้วิจัยจึงรวบรวมแบบสอบถามที่เก็บด้วยตนเองและเก็บจากการตอบแบบสอบถามในระบบออนไลน์เข้าด้วยกันรวมทั้งดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับในเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้จะใช้สถิติขั้นพื้นฐาน (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

อันประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพส่วนบุคคลของประชาชนโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล อันได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบโดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) อันได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ต่อมาจะทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (Factor Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลายตัวและจัดกลุ่มข้อคำถามของแต่ละตัวแปรให้ถูกต้องเพื่อที่จะนำข้อคำถามที่ถูกจัดกลุ่มใหม่เรียบร้อยแล้วอธิบายความหมายและความสำคัญของแต่ละประเด็นตัวแปรนั้นอย่างถูกต้องสมบูรณ์เช่นกันโดยเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยจะตรวจสอบความถูกต้องในการกำหนดความสำคัญหรือน้ำหนักให้กับตัวแปรนั่นเอง จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความมีอิทธิพลของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีผลกระทบต่อตัวแปรตามนั้นก็คือประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยถึงตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างไร

สรุปผลการวิจัย

การทดสอบความน่าเชื่อถือได้ของการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในประเทศไทย จำนวน 400 ราย (คิดเป็นร้อยละ 100) พบว่า ในแต่ละประเด็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับค่าความน่าเชื่อถือได้ (Cronbach's Alpha) โดยรวมในระดับที่ผู้วิจัยสามารถยอมรับได้ (0.910) ขณะเดียวกันการวิเคราะห์และทดสอบข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ผ่านกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทย ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี มีสถานภาพโสด ทำงานตามหน่วยงานภาครัฐ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท โดยผลการวิเคราะห์สภาพส่วนบุคคลของประชาชนที่มีผลต่อการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบพบว่า หน่วยงานที่ทำงานของประชาชนมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทยเช่นกัน
2. ระดับผลกระทบของปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทย ผลการวิเคราะห์ระดับผลกระทบของปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทยพบว่า ประชาชนได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทยในส่วนของคุณภาพชีวิตของประชาชน ค่าครองชีพของประชาชน การดำเนินงานของผู้ประกอบการ และรายได้ภาษีอากรของภาครัฐ ตามลำดับ ซึ่งสามารถอธิบายโดยสรุปได้ว่า การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทยทำให้ประชาชนต้องแบกรับภาระภาษีเพิ่มขึ้นจากการปรับเพิ่มราคาสินค้าและบริการทุกชนิด รวมถึงประชาชนต้องทำความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการในขณะเดียวกันการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อรายได้ภาษีอากรของภาครัฐด้วยเช่นกัน
3. ระดับการให้ความสำคัญของประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทย ผลการวิเคราะห์ระดับการให้ความสำคัญของประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทยซึ่งเกี่ยวข้องกับภาวะเงินเฟ้อ นโยบายการคลังของรัฐ และรายได้ประชาชาติ พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับรายได้ประชาชาติ ภาวะเงินเฟ้อ และนโยบายการคลังของรัฐ ตามลำดับ ซึ่งสามารถอธิบายโดยสรุปได้ว่า การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเติมนอกระบบของรัฐบาลไทยให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ควรมีการควบคุมปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย ให้เกิดดุลยภาพทางเศรษฐศาสตร์เพื่อควบคุมผลกระทบของระดับราคาสินค้าและบริการให้เกิดขึ้นน้อยกว่าผลของรายได้ประชาชาติที่รัฐสามารถจัดเก็บได้เพิ่มมากขึ้น

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรากับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามพบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมด 4 ตัวแปร มีจำนวน 3 ตัวแปร อนุพันธ์อันดับนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งตัวแปรของปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา ประกอบด้วยรายได้ภาษีอากรของภาครัฐ คุณภาพชีวิตของประชาชน และค่าครองชีพของประชาชน มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยตามลำดับ ขณะที่ตัวแปรการดำเนินงานของผู้ประกอบการ ไม่มีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย (Y) โดยสามารถแสดงในรูปของสมการเชิงเส้น คือ $Y = 0.546 + 0.277 + 0.306 + 0.548$ โดยสมการเชิงเส้นนี้สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยได้อย่างถูกต้องและแม่นยำถึง 72.70% ส่วนอีก 27.30% อาจมีปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบและมีอิทธิพลต่อการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

ขณะที่ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา มีความสัมพันธ์เชิงบวกโดยตรงกับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ตามที่ตัวแปรอิสระของปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา ประกอบด้วยรายได้ภาษีอากรของภาครัฐ คุณภาพชีวิตของประชาชน และค่าครองชีพของประชาชน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 แต่การดำเนินงานของผู้ประกอบการ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้นำประเด็นสภาพส่วนบุคคลของประชาชนกับปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องใช้ในการทดสอบเพื่อค้นหาว่าปัจจัยใดมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ซึ่งผลการวิจัยที่ได้รับอาจเหมือนหรือแตกต่างจากงานวิจัยของนักวิจัยท่านอื่น ดังการอภิปรายผลการวิจัยต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของประชาชนที่มีต่อการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 40 ปี โดยมีสถานภาพทั้งโสดและสมรส สำหรับสถานที่ทำงานโดยส่วนใหญ่แล้วจะทำงานที่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนคละเคล้ากันไป หากพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแล้วพบว่าประชาชนโดยส่วนใหญ่จะมีรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา ลิมกระยารส (2558) ค้นพบว่า ผู้ที่มีอายุเพิ่มขึ้นส่งผลให้มีความสามารถในการเสียภาษีเพิ่มขึ้น ขณะที่การสมรสทำให้มีความมั่นคงต่อหน้าที่การงานทำให้เกิดการกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น และเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นมีความน่าจะเป็นที่ต้องชำระภาษีเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ขณะที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสภาพส่วนบุคคลของประชาชนกับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยพบว่า หน่วยงานที่ทำงานมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากรัฐบาลดำเนินการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราไม่ว่าประชาชนจะประกอบอาชีพ ณ หน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนหรือเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวก็ตาม ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้แก่ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง เพื่อทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญา ชัยศิลป์ (2562); จิตติมา ลิมกระยารส, (2558) ค้นพบว่า หน่วยงานที่ทำงานเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายถึงความสามารถในการเสียภาษีได้เช่นกัน

2. ระดับผลกระทบของปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ผลการวิเคราะห์ระดับผลกระทบของปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตเป็นอย่างมาก เนื่องจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา ประชาชนต้องแบกรับภาระทางภาษีเพิ่มขึ้น แต่ในทางกลับกันประชาชนคาดหวังว่าการชำระภาษีเพิ่มขึ้นควรได้รับสวัสดิการแห่งรัฐและบริการขั้นพื้นฐานที่ดีขึ้นจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นระบบขนส่งมวลชน การศึกษา ระบบสาธารณสุข และระบบสาธารณสุขปโภค เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้น เมื่อรัฐบาลจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตจะผลักภาระภาษีไปยังผู้บริโภคโดยตรงทำให้ระดับราคาสินค้าและบริการปรับเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อกลุ่มผู้มีรายได้น้อยไปจนถึงกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลาง เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้โดยส่วนใหญ่มีส่วนสำคัญในการซื้อสินค้าสำหรับผู้บริโภคที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูง นอกจากค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นแล้วยังส่งผลกระทบต่ออำนาจในการซื้อของประชาชนรวมถึงการเปลี่ยนแปลงปริมาณการซื้อสินค้าในแต่ละครั้งอีกด้วย นอกจากนี้ประชาชนเข้าใจถึงผลกระทบที่กำลังจะเกิดขึ้นกับการดำเนินงานของผู้ประกอบการที่ต้องปรับเปลี่ยนการวางแผนภาษีและระบบบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลด้วยเช่นกัน ขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มมีผลกระทบต่อรายได้ภาษีอากรของภาครัฐ โดยที่รายได้ภาษีอากรของภาครัฐเพิ่มขึ้นหรือลดลงขึ้นอยู่กับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี สถิตชัยเจริญ, ศุภธิดา เกตุทัต, ปณณ อนุชอภิบุตร, ศิริขวัญ วิเชียรพลิศ, และนพดล จินดาธรรม (2554) พบว่า การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 ส่งผลให้รายได้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้น ขณะที่งานวิจัยของ อรรถกรรณ์ หนูพิชัย (2559) พบว่า เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคและมูลค่าการบริโภคภาคเอกชนนอกภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นจะทำให้มูลค่าการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้น

3. ระดับการให้ความสำคัญของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ผลการให้ความสำคัญของประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อรายได้ประชาชาติเป็นอันดับแรก เนื่องจากรายได้ประชาชาติสามารถสะท้อนความเป็นอยู่ของประชาชนภายในประเทศได้เป็นอย่างมาก และทำให้ทราบถึงความสามารถในการหารายได้ของแต่ละครัวเรือน ขณะที่ภาวะเงินเฟ้อจะนำไปสู่การลดมูลค่าของเงินและอำนาจในการใช้จ่ายซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบภาษีอากรของภาครัฐอีก นอกจากนี้ประชาชนให้ความสำคัญต่อนโยบายการคลังโดยการเพิ่มอัตราภาษีในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจมีความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชนันท์ สุภาภรณ์ (2550); ตรีรัตน์ วงศ์สุวัชร, (2550) พบว่า ผลกระทบต่อมวลรวมประชาชาติและอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด รัฐบาลจำเป็นต้องเข้ามากำกับปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย ให้เกิดดุลยภาพตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์ โดยทำให้ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยรวมให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ด้วยการวางแผนและกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อควบคุมให้ทุกฝ่ายยอมรับได้ไม่ว่าจะเป็นค่าครองชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรวมหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานของผู้ประกอบการ หากสามารถปฏิบัติตามแนวทางหรือแผนงานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จะส่งผลให้รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มขึ้นและเกิดความเป็นธรรมนั่นเอง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรากับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรอิสระ 3 จาก 4 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ประกอบด้วย ค่าครองชีพของประชาชน รายได้ภาษีอากรของภาครัฐ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ขณะที่การดำเนินงานของผู้ประกอบการพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ขณะที่ตัวแปรปัจจัยที่กระทบจากการจัดเก็บอัตรา

ภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตรา ประกอบด้วย ค่าครองชีพของประชาชน รายได้ภาษีอากรของภาครัฐ และคุณภาพชีวิตของประชาชน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ขณะที่การดำเนินงานของผู้ประกอบการพบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย จะเห็นได้ว่าหากรัฐบาลต้องการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด รัฐบาลจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อปัจจัยผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน รายได้ภาษีอากรของภาครัฐ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย นอกจากนี้ยังพบว่าหน่วยงานที่ทำงานของประชาชนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยนำไปสู่การได้ข้อเสนอแนะที่สำคัญให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและเป็นองค์ความรู้ให้แก่ประชาชนทั่วไปซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะอยู่ 2 ลักษณะประกอบด้วย ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตเป็นอย่างมาก เนื่องจากประชาชนต้องแบกรับภาระภาษีอากรที่เพิ่มขึ้นจากการปรับเพิ่มราคาสินค้าและบริการทุกชนิด ขณะเดียวกันรายได้ภาษีอากรของภาครัฐจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงขึ้นอยู่กับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลควรประชาสัมพันธ์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนรับรู้และยอมรับเพื่อปรับตัวในการดำเนินชีวิตและเข้ามามีบทบาทในการควบคุมราคาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน รวมทั้งต้องระมัดระวังพิจารณาถึงข้อดีข้อเสียในการปรับเปลี่ยนอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนประกาศใช้อย่างเป็นทางการ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปโดยผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ปัจจัยผลกระทบที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทย สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเต็มอัตราของรัฐบาลไทยได้ร้อยละ 72.70 แสดงว่า อีกร้อยละ 27.30 เป็นปัจจัยอื่นที่มีนัยสำคัญที่ยังไม่ถูกค้นพบในการวิจัยนี้ ดังนั้นผู้วิจัยต้องค้นหาให้พบปัจจัยอื่นเพื่อการดำเนินการวิจัยในครั้งต่อไปสามารถพยากรณ์ได้อย่างแม่นยำมากขึ้นกว่าผลการวิจัยในครั้งนี้นั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2561). **ผลจัดเก็บภาษีสรรพากรรายปี** [Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.rd.go.th/publish/310.0.html>
[2562, ธันวาคม 15]
- จิตติมา ล้มกระยารส. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณิชนันท์ สุภาภรณ์. (2550). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มของประเทศไทย**. สารนิพนธ์ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ตรีรัตน์ วงศ์สุวรรณ. (2550). **วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่ม**. สารนิพนธ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). **รายงานนโยบายการเงิน 2561** [Online]. เข้าถึงได้จาก : https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/MonetPolicyComittee/MPR/DocLib/MPRPress_january2562_QRTY.pdf
[2562, ธันวาคม 10]
- พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร 2481. (2481). **ราชกิจจานุเบกษา**, 56(-), 1 - 174.
- พีไล เลิศพงศ์พิรุฬห์. (2556). **เศรษฐศาสตร์มหภาค 2**. เชียงใหม่ : เอส.ที.ฟิล์มแอนด์เพลท.

- ภิรมยา ชัยศิลป์. (2562). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานระดับปฏิบัติบริษัทในพื้นที่ อำเภอเมือง **จังหวัดเชียงราย**. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- วัลย์พร ชินศรี. (2556). การบริหารงานคลังและงบประมาณ (พิมพ์ครั้งที่ 1). ปทุมธานี : ศูนย์เรียนรู้การผลิต และจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล.
- สนธยา เรืองหิรัญ. (2562). การภาษีอากรธุรกิจ. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- สมคิด บางโม. (2560). **ภาษีอากรธุรกิจ: Business Taxation** (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา.
- สำนักงบประมาณ. (2561). **งบประมาณโดยสังเขป ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒**. กรุงเทพฯ : สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ. (2562). **สรุปหนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2562** [Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.pdmo.go.th/th/publications/article> [2562, ธันวาคม 9]
- สุมาลี สถิตชัยเจริญ และคนอื่น ๆ. (2554). การศึกษาผลของภาษีมูลค่าเพิ่มต่อการสร้างความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ **และเศรษฐกิจของประเทศไทย** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www2.fpo.go.th/e_research/pdf/RES_7_2554.pdf [2562, ธันวาคม 9]
- อรรถกรรณ์ หนูพิชัย. (2559). **ศึกษาผลกระทบของตัวแปรทางเศรษฐกิจต่อการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เอื้อมพร พิชัยสนธิ. (2557). **การคลังประยุกต์กับเศรษฐกิจไทยที่เปลี่ยนแปลงไป** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Bikas, E., Bagotyrius, G. & Jakubauskaite, A. (2017). The impact of Value-Added Tax on the Fiscal Sustainability. *Journal of Security and Sustainability*, 7(2), 267-285.
- Okoli, M.N. (2015). Correlation between Value Added Tax (VAT) and National Revenue in Nigeria: An ECM model. *Journal of Finance and Accounting*, 6(6), 230 - 239.
- Onwuchekwa, J.C. (2014). Value Added Tax and Economic Growth in Nigeria. *European Journal of Accounting Auditing and Finance Research*, 2(8), 62 – 69.